

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS		DĖL VYRIAUSYBĖS 1999 M. BALANDŽIO 29 D. NUTARIMO NR. 490 „DĖL REGIONINIŲ PARKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ (TOLIAU – PROJEKTAS NR. 1), 1996 M. LIEPOS 19 D. NUTARIMO NR. 855 „DĖL PAVILNIŲ IR VERKIŲ REGIONINIŲ PARKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ (TOLIAU – PROJEKTAS NR. 2), 1997 M. LAPKRIČIO 24 D. NUTARIMO NR. 1273 „DĖL AUKŠTAITIJOS, DŽUKIJOS IR ŽEMAITIJOS NACIONALINIŲ PARKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ (TOLIAU – PROJEKTAS NR. 3), 2002 M. LAPKRIČIO 19 D. NUTARIMO NR. 1817 „DĖL ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO ĮSTEIGIMO, ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ (TOLIAU – PROJEKTAS NR. 4) IR 1999 M. KOVO 19 D. NUTARIMO NR. 308 „DĖL KURŠIŲ NERIJOS NACIONALINIO PARKO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (TOLIAU – PROJEKTAS NR. 5) (TOLIAU VISI KARTU – NUTARIMŲ PROJEKTAI)		
Nr.: TAP-26-53(2), TAIS-25-16187(3); TAP-26-54(2), TAIS-25-16188(3); TAP-26-55(2), TAIS-25-16189(3); TAP-26-56(2), TAIS-25-16190(3); TAP-26-57(2), TAIS-25-16191(3)		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne	Aplinkos ministerija	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2026-02-03	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA
<p>Nutarimų projektais sprendžiama keletas problemų:</p> <p>1. Valstybinių parkų nuostatuose numatyta, kad <u>skrydžiai</u> bepiločiais orlaiviais (dronais), oro balionais ir parasparniais virš draustinių ir rezervatų <u>leidžiami tik gavus direkcijos pritarimą nustatyta tvarka</u>, išskyrus teisės aktuose numatytus atvejus (pavyzdžiui, likviduojant ekstremaliųjų įvykių padarinius, krašto apsaugos, paieškos ir kt. atvejus). Direkcija sprendimą priima įvertinusi ir nustačiusi, kad planuojama veikla nesunaikins, nesužalos ir (ar) netrikdys draustiniuose ir rezervatuose saugomų rūšių gyvūnų. <u>2024 m. pakeitus Aviacijos įstatymą, Lietuvos transporto saugos administracija įgijo teisę nustatyti bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas virš saugomų teritorijų, todėl būtina suderinti nuostatas su galiojančiais teisės aktais</u>;</p> <p>2. Galiojančiuose valstybinių parkų nuostatuose nustatyta, kad tik su sodyba besiribojančiame vandens telkinyje <u>leidžiama įrengti ribotų matmenų lieptą</u>, o esant platesnei viršvandeninės augalijos juostai – lieptą galima ilginti nustatytomis ribomis. Tačiau kartu numatyta, kad <u>lieptų negalima įrengti prie stovyklaviečių, poilsiaviečių, atokvėpio vietų, prie legaliai pastatytų pirčių ir kt., taip pat tam tikrais atvejais, kai vandens telkinys ribojasi su to paties savininko sklypais</u>. Dėl šių nuostatų taikymo kyla neaiškumų, todėl būtina patikslinti, prie kokių žemės sklypų lieptai gali būti įrengiami.</p> <p>3. Pažymėtina, kad Kurtuvėnų regioninio parko nuostatuose <u>nėra įtvirtinta uogavimo ir grybavimo, lankymosi mokslo tiriamaisiais ir pažintiniais tikslais gamtiniuose rezervatuose tvarka ir terminai</u>, nors parke įsteigtas Karalmiško sengirės gamtinis rezervatas;</p> <p>4. Kuršių nerijos nacionalinio parko nuostatuose nustatyta, kad „kultūros, sporto ir kitokius renginius (išskyrus urbanizuotas teritorijas) nacionaliniame parke galima organizuoti tik suderinus renginio vietą su nacionalinio parko direkcija. Urbanizuotose teritorijose šis reikalavimas taikomas renginiams, kuriuose dalyvauja 100 ar daugiau žmonių, ir veikloms, kurioms reikalingi laikini statiniai. <u>Praktikoje toks reikalavimas prailgina renginių derinimo procedūras urbanizuotose teritorijoje, todėl siūloma tikslinti šį reikalavimą.</u></p>

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS
<p>Projektais siūloma:</p> <p>1. Patikslinti valstybinių parkų nuostatas, nustatant, kad skrydžiai dronais, oro balionais ir parasparniais virš gamtinių draustinių ir rezervatų <u>vykdomi Aviacijos įstatyme nustatyta tvarka</u>, taip sumažinant administracinę naštą ir suderinant teisės aktų nuostatas;</p>

2. Projektams Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3 ir Nr. 5 patikslinti lieptų įrengimo reikalavimus valstybiniuose parkuose, numatant aiškesnius leidžiamus parametrus bei atvejus, kada lieptas gali būti įrengiamas vandens telkinyje – ežere, tvenkinyje, upėje (kai vandens telkinys ribojasi su sodyba, teisėtai pastatyta pirtimi, stovyklavieta ar poilsiavieta ir pan.).
3. Papildyti Kurtuvėnų regioninio parko nuostatas, nustatant uogavimo, grybavimo ir lankymosi mokslo tiriamaisiais, mokomaisiais ir pažintiniais tikslais Karalimiškio sengirės gamtiniame rezervate reikalavimus, nes patvirtinus Kurtuvėnų regioninio parko planavimo schemą, šiame parke išskirtas Karalimiškio sengirės gamtinis rezervatas. Pasikeitus Lietuvos liaudies buities muziejaus pavadinimui, siūloma tikslinti Kauno marių regioninio parko nuostatų 5.4 papunktį – vietoj Lietuvos liaudies buities muziejaus įrašyti Lietuvos etnografijos muziejų, taip pat siūloma išbraukti Kauno tvirtovės antrąjį žiedą, nes į parko teritoriją patenka tik Kauno tvirtovės V fortas – ne visas gynybos žiedas;
4. Patikslinti Kuršių nerijos nacionalinio parko nuostatas atsisakant nuostatų dėl renginių, kuriuose dalyvauja 100 ar daugiau žmonių, ir tų veiklų, kurioms vykdyti reikalingi laikini statiniai, derinimo Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija, išlaikant derinimo reikalavimą jautriose teritorijose, o kitose zonose sudarant galimybę renginius organizuoti paprastesne tvarka. Šiuo projektu taip pat siūloma patikslinti ir 13 punktą, kuriuo reglamentuojamas lieptų įrengimas. Siūloma papildyti esamą reglamentavimą ir nustatyti, kad Kuršių mariose, išskyrus su nacionalinio parko Naglių ir Grobšto gamtiniais rezervatais ir Parnidžio kraštovaizdžio draustiniu besiribojančias Kuršių marių akvatorijos dalis, galima įrengti vieną lieptą viename su Kuršių mariomis besiribojančiame žemės sklype. Taip pat nustatyti liepto plotį ir medžiagas, kad lieptas gali būti iki 2 m pločio, pontoninis, padengtas medine danga ar ją imituojančia medžiaga.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymo 27 straipsniu, saugomų teritorijų direkcijos įgyvendina saugomų teritorijų apsaugą ir tvarkymą. Neigiamų pasekmių saugomų teritorijų apsaugai nenumatoma. Administracinė našta sumažės, bet, vadovaujantis Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodika ir jos taikymo išimtimis, administracinės naštos pokytis Projektams Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3 ir Nr. 4 nevertinamas. Projekto Nr. 5 pakeitimais sumažinta administracinė našta pateikiama Galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaitoje.

STEBĖSENA

Projektams siekiama užtikrinti saugomų vertybių valstybinių parkų teritorijose išsaugojimą, jų stebėseną bus vykdoma Valstybinėje aplinkos monitoringo programoje nustatyta tvarka ir periodiškumu. Stebėsenos duomenys parodys, ar saugomų vertybių apsauga saugomose teritorijose efektyvi ir įgyvendinama tinkamai.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimų projektai patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. sausio 27 d. išvadoje Nr. NV-191 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlome Nutarimų projektus svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Jurgita Gaižiūnienė

Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja